Nummer BD2018-012694
Dienst rve cto innovatieteam

Gemeente Amsterdam
Map wethouder Meliani

Map Wethouder, 11 oktober 2018

MW 3

Wethouder T. Meliani

Onderwerp

Proeftuin 5G Amsterdam Zuidoost

Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van het project Proeftuin 5G Amsterdam Zuidoost
2. In te stemmen met het opstarten van een extern communicatietraject over de proeftuin 5G Amsterdam Zuidoost.

Korte toelichting / samenvatting

5G is de naam die momenteel wordt gegeven aan de volgende generatie mobiel netwerk, volgend op 4G. 4G wordt nog steeds sneller, maar er zijn verschillende voordelen aan 5G. Het zal zeer hoge breedbandsnelheden bieden en het zal overal genoeg capaciteit hebben om elke gewenste functie uit te voeren zonder snelheid te verminderen of de verbinding te verbreken, ongeacht hoeveel mensen tegelijkertijd zijn verbonden. Dit is handig voor allerlei soorten toepassingen voor burgers maar ook voor bedrijven en de gemeente.
De gemeente Amsterdam voert samen met de Johan Cruijff ArenA en KPN zogeheten 5G fieldlabs voor Amsterdam Zuidoost uit. Doel van de fieldlabs is onderzoeken welke (nieuwe) toepassingen er met 5G mogelijk zijn en welke nuttig zijn voor de betrokken partijen, maar bovenal voor de Amsterdammers.

Amsterdam Zuidoost is Nederlands grootste evenementengebied, maar tegelijkertijd ook een locatie waar werk en wonen word gecombineerd. Daarom is het een geschikte locatie om de tests uit te voeren

De 5G proef begint met twee tests (fieldlabs) in de Johan Cruijff ArenA en op de ArenA Boulevard op 31 oktober en 3 november. De uitkomsten van de fieldlabs worden vervolgens toegepast in een proef voor Amsterdammers: een 5G straat voor Amsterdammers in Zuidoost. Welke straat exact moet nog worden vastgesteld.

Wij adviseren na de tweede fieldlab (3 november) te communiceren dat de fieldlabs hebben plaatsgevonden met als doel zichtbaar en transparant te zijn over ontwikkelingen rondom de Digitale stad. We willen met behulp van storytelling de Amsterdammer meer mee te nemen in wat het betekent om een Digitale Stad te zijn.

In vorige berichtgevingen in april 2018 heeft KPN de lead gepakt. Dit zou de stad moeten zijn, omdat de proef ook zich ook afspeelt in de openbare ruimte.

Waarom zijn wij betrokken bij de proef?
De gemeente is betrokken bij de 5G fieldlabs vanwege de volgende drie zaken;
1. Functionaliteiten van technologie en netwerk realtime vergelijken
Als een van de eerste partijen de technologie en het verschil tussen 4G en 5G ontdekken en toepassen past bij het innovatieve en vooruitstrevend karakter van een Digitale stad. Tijdens de proef zal het 5G netwerk apart, maar naast het 4G netwerk geïnstalleerd worden, zodat we het verschil tussen beide netwerken kunnen zien.

2. Test met veiligheid
Onze focus ligt op veiligheid in de openbare ruimte. De 4G camera's die we nu gebruiken om de openbare ruimte te monitoren (crowd control) lopen tegen beperkingen aan. Door het gebruik van 5G krijgen we een verbeterde beeldkwaliteit en snelle aansturing waardoor Handhaving sneller en effectiever te werk kan gaan.

3. Ontsluiten voor Amsterdammers
Welke functionaliteiten van 5G zijn nuttig voor de Amsterdammer? De twee fieldlabs zijn een eerst stap tot het beschikbaar stellen voor 5G voor consumenten, de Amsterdammer. Amsterdammers in Zuidoost krijgen door middel van de 5G straat de mogelijkheid om gebruik te maken van een mobiel netwerk van de volgende generatie.
De bewoners kunnen met 5G sneller verbinden met naasten en de activiteiten die zich afspelen in de directe omgeving, zoals het live meekijken van concerten. Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor bestrijden van eenzaamheid. Het idee is dat bewoners via het 5G netwerk real time evenementen meemaken die in de ArenA worden georganiseerd.
De toepassing van Virtual Reality (VR) en Augmented Reality (AR) maakt het onder meer mogelijk om voetbalwedstrijden vanaf de middenstip te bekijken. Door op afstand deel te nemen aan activiteiten die in de nabije omgeving plaatsvinden kun je al voordat je op de locatie bent de sfeer beproeven.

Wat is er op dit moment al?
Het 5G signaal is nu al aangelegd bij de ArenA. Dit is de computer die de 5G connectie tot stand brengt. Hij staat nog niet aan, maar is klaar voor gebruik.

Privacy
- Het netwerk wordt nu gesloten aangelegd. Dit betekend dat het niet beschikbaar is voor buitenaf, of voor commerciële doeleinden. Ten tijde van de twee fieldlabs zullen we de mogelijkheden beoordelen om het beschikbaar te stellen voor een grotere groep burgers.
- De proef zal geen betrekking hebben op gelaatsherkenning. Dit betekent dat de Amsterdammer zich anoniem in de openbare ruimte kan begeven.
- De camera's zijn eigendom van de gemeente Amsterdam, dienst Openbare Orde en Veiligheid (OOV).

Samenwerking met Openbare Orde en Veiligheid
Via de lijn van OOV is de burgemeester betrokken.

Samenwerking externe partners
De demo komt tot stand door een nauwe samenwerking met externe partners KPN en ArenA.

Kosten
Amsterdam draagt vanuit CTO in uren bij voor de projectfase gedurende 12 maanden.

Wat zijn de risico's?
- De camera's in de openbare ruimte zullen werken op 5G connectiviteit, waardoor mensen nauwgezet gevolgd kunnen worden. Er zullen echter geen toepassingen met burgers plaatsvinden die hun privacy raken.
- Indien we nu nog niet communiceren pakt KPN weer de lead. Dit heeft nadelige gevolgen op de samenwerking en kan een verwarrend signaal richting de Amsterdammer geven omdat de proef zich deels in de openbare ruimte afspeelt.

Communicatie boodschap
De Amsterdammer zal in dit stadium nog niet veel merken van deze testen, maar ze geven de de gemeente wel inzicht welke functionaliteiten van 5G impact hebben op de Amsterdammer.

Een voorstel voor een pers-/nieuwsbericht wordt komende week door alle betrokken partijen voorbereid. Zodra het voorstel gereed is wordt dit met woordvoering besproken.

Stukken

Meegezonden stukken n.v.t.

Verdere procedurestappen met data

Start pilot – april 2018
Eind pilot – april 2019

Publiciteit / communicatie

Eerdere berichtgeving
Bij de berichtgeving in april nam KPN de lead. Nu is er de wens om beter af te stemmen onderling. De proeftuin betreft namelijk ook de openbare ruimte. Destijds gaf WH Kock een quote voor AT5.
- 13 april 2018 TELEGRAAF; https://www.telegraaf.nl/financieel/1910533/kpn-experimenteert-met-snel-5-g
- 12 april 2018 PAROOL; https://www.parool.nl/amsterdam/johan-cruijff-arena-wordt-toch-het-eerste-5g-stadion~a4592197/
- 12 april 2018 AT5; https://www.at5.nl/artikelen/180755/arena-eerste-stadion-met-supersnel-5g-netwerk

"Wethouder Udo Kock zegt dat door 5G 'allerlei toepassingen op het gebied van artificial intelligence en virutal reality in Amsterdam Zuid-Oost ontwikkeld kunnen worden'. KPN begint dit jaar met de proef. De nieuwe technologie wordt ook getest op een boerderij in Drenthe, in de Rotterdamse haven en op snelwegen."
- 31 januari 2018 AD; https://www.ad.nl/amsterdam/arena-geen-proeftuin-voor-nieuwste-generatie-mobiel-internet~a560a88d/

Eerder proeftuin in Noord Groningen
Noord-Groningen is het eerste plattelandsgebied in Europa waar op grote schaal getest gaat worden met 5G. 5Groningen is een initiatief van Economic Board Groningen en heeft negen partners: Agentschap Telecom, Ericsson, Huawei, KPN, Vodafone, TNO, SURF, Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool.
https://www.5groningen.nl/over-5groningen/wat-is-5g

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst	n.v.t.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst	CTO:

Communicatie:

Ander overleg	n.v.t.

Productinformatie

Opdracht verleend	n.v.t.
Financiering/budget	n.v.t.
Tijd	n.v.t
Kwaliteit	n.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

rve cto innovatieteam: